

Думанський Василь Михайлович

Біографія

Василь Михайлович Думанський — український письменник, поет, публіцист і журналіст, автор ліричної малої прози, поезій та філософських мініатюр. Народився 22 серпня 1950 року в селі Серединка на Вінниччині в родині Галини Семенівни та Михайла Миколайовича Думанських.

Від дитинства Василь Думанський мав тяжке прогресуюче захворювання, яке призвело до нерухомості та інвалідності першої групи. Основні знання він здобував удома за допомогою вчителів, а згодом багато навчався самостійно. Середню школу закінчив 1970 року. Попри фізичні обмеження, цікавився літературою, мистецтвом і життям людей далеко за межами рідного села.

Важливу роль у житті майбутнього письменника відіграла родина. Батьки підтримували сина, допомагали йому спілкуватися з людьми та пізнавати світ. Думанський мав також здібності до малювання: за його ескізами мати створювала орнаменти для вишитих рушників, а батько використав один із синівських проєктів під час будівництва родинної оселі.

Перші твори Василя Думанського були надруковані навесні 1966 року в районній газеті. Згодом його поезії, етюди, публіцистичні матеріали та прозові мініатюри з'являлися у виданнях "Бершадський край", "Комсомольське плем'я", "Сільські вісті", "Радянська освіта", "Жінка", "Земля Подільська", "Подолія" та інших газетах і журналах. У 1994 році письменник став членом Спілки журналістів України.

Думанський працював переважно в жанрах етюду, новели, есе, поезії в прозі та ліричної мініатюри. У коротких текстах він розмірковував про цінність життя, любов, людську гідність, добро, відповідальність, рідну землю та духовний вибір людини. Його проза вирізняється ліризмом, уважністю до природи й повсякденного життя, а також прагненням передавати складні філософські думки стисло й доступно. За це земляки називали автора "сільським філософом" і "Серединським Прометеєм".

За життя письменника вийшли дві книжки. Збірку "Мій день", до якої увійшли мініатюри, новели, есе та поезії в прозі, було видано у Вінниці 1993 року. У 1995 році побачила світ книжка "Листопад", що об'єднала прозові й поетичні твори. Обидва видання вийшли невеликими накладками за підтримки місцевого господарства "Прогрес" і невдовзі стали бібліографічною рідкістю.

Незадовго до смерті Василь Думанський завершив рукопис третьої книжки під назвою "Між берегами". Водночас він мріяв, щоб увесь його творчий доробок було зібрано в одному виданні — "Вибір". Письменник поступово втрачав можливість самостійно писати: спочатку користувався спеціальним трафаретом, а пізніше диктував твори рідним, друзям і вчителям.

Василь Думанський помер 3 червня 1996 року в рідному селі Серединка, не доживши кількох місяців до свого 46-річчя. Там само його й поховали.

У 2000 році в Києві посмертно вийшла збірка "Вибір", до якої увійшли книжки "Мій день" і "Листопад", рукопис "Між берегами", а також поезії, казки, прозові мініатюри, афоризми й матеріали про життя автора. Видання було здійснене за кошти, зібрані благодійниками з різних куточків України, а примірники книжки згодом передали до великих бібліотек України та інших країн.

Пам'ять про Василя Думанського особливо шанують у його рідній Серединці. У місцевій школі створено кімнату-музей письменника, навчальному закладу присвоєно його ім'я, а одну із сільських вулиць названо на його честь. У 2000 році було засновано літературну премію імені Василя Думанського, яку присуджують активним громадським кореспондентам і представникам культурного життя краю.

Творчість Василя Думанського є прикладом української філософської малої прози, у якій особистий життєвий досвід поєднався з любов'ю до людей, природи й рідної землі. Його головними книжками залишаються "Мій день", "Листопад" і посмертна збірка "Вибір".